

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 9-12410

KATOLIŠKI GLAS

Cena: Posamezna št. L 15
Naročnina: Mesečna L 65
Za inozemstvo: Mesečno L 100

Leto I. - Štev. 23

Gorica - 6. julija 1949 - Trst

Izhaja vsako sredo

ANTIKRIST NA DELU

»Če boste v kratkem slišali na praškem radiju vest, da sem podpisal kak dogovor ali kaj priznal, ne verjemite tega«. Tako je rekel češki primas in praški nadškof dr. Josip Beran v svoji pridigi na praznik sv. Rešnjega Telesa. S tem je nakazal bodoči, po vsej verjetnosti zelo dramatičen potek boja češke komunistične stranke proti katoliški cerkvi.

Na Češkem se danes ponavlja to, kar se je zgodilo pod Titom z nadškofom Stejncem in na Madžarskem s kardinalom Mindszentyjem. Po vseh komunističnih državah so se sovražniki božji v onemoglj jezi kakor stekli psi razbesneli nad zvestimi služabniki božjimi. Hočejo jih streliti, da bi iz src svojih nesrečnih podanikov lažje izstrgali zadnjo sled sreče — Boga. Njihov nauk je namreč živo nasprotje nauku božjemu. Ker pa tudi oni vedo, da njihče ne more služiti dvema gospodom, hočejo uničiti in iztrgati Cerkev, njene duhovnike in vse, kar spominja na Boga. Vse, kar neče slepo upogniti kolen pred Antikristom, mora zlepa ali zgrda zginiti.

Katoliška cerkev se ne bo zlepa umaknila in se v resnici tudi nikjer ne umakne, ker mora — čeprav za ceno mučenja — braniti in širiti Kristusov nauk in spremljati vsakega vernika na njegovi življenjski poti od zibelke do groba. Kakor so nekoč prvi kristjani pogumno stopali pred poganke mogočnike ter izpri-

čevali resnico, čeprav so vedeli, da jih čaka mučeništvo, tako tudi danes njihovi nasledniki pogumno branijo svobodo vere in Cerkev pred modernimi pogani, to je komunističnimi nasilniki. Tudi praški nadškof Beran ni mogel storiti drugega. Ko je videl, da hočejo odkrito ali z raznimi zvijačami uničiti Cerkev in svobodo vere, je napisal dvoje odločnih in gniljivih pastirskih pisem ter povedal vernikom ter vsemu svetu, kaj se pripravlja in dogaja, komunistom pa je zaklical: Roke proč od Cerkve Kristusove. Verjetno bomo v kratkem slišali, da ga bodo zaprli, mučili ter ga z raznimi strupij živčno popolnoma strli, nato pa mu naredili proces, kakor so storili njihovi rdeči bratje z nadškofom Stejncem in s kardinalom Mindszentyjem. Nadškof Beran je to vedel in je že vnaprej opozoril na morebitne prevare. Sicer pa tej burki nihče ne bo več nasedel. Vsi vemo, da danes Antikrist skoro po vsem svetu strašno divja proti Cerkvi in Bogu. Bog to dopušča, da preiškuša vero in trdnost svojih zvestih.

Pa tudi s čisto človeškega stališča je danes ta boj vsakomur razumljiv in jasen. Ameriški list »Washington Star«, ki ga pišejo čisto posvetni ljudje, pravi na primer tole: »Delo praških nasilnikov nikogar ne presega. Po vseh državah onstran zvezne zaveze je komunizem v pravi vojni ne le z resnično politično de-

mokracijo, ampak tudi z vero, ki uči, da je človek božji otrok in ne izdelek države. Zato se brezbožno nasilje mora boriti z bogoboječo svobodo, ker oba sistema ne moreta živeti drug poleg drugega, kakor ne more biti srednje poti med resnico in zmoti. Rdeči totalitarizem, ki vidi v človeku le žival ter je celo ponosen na to svojo »modrost«, se mora boriti proti nauku, ki človeku priznava njegovo dostojanstvo in mu daje svobodo. Toda čeprav je totalitarizem danes na oblasti na petini zemeljske oble, je vendar obsojen na neuspeh. Na koncu vedno zmagata resnica. Zmagala bo tudi v tem za Cerkev strašno hudem in krvavem preganjanju. Komunizem dela nove mučence, ti pa so seme novih kristjanov in novih svobodnih ljudi. Antikrist ne more živeti v miru s Kristusom, toda Kristus je svet že premagal. Ta zavest je najboljša tolažba tistim, ki se zaenkrat še ne morejo iztrgati iz krempļjev rdečih pohotnežev, pa vendar ne klonejo. Nekoč jih bo ves svet priznal in častil kot mučence, komunistične nasilnike pa bo zagnila večna sramota.«

Ko bodo nešteti novi krščanski mučenci poglajali novo seme, bo nastopila nova doba. Takrat bo Antikrist spet pripet na verige, človek pa se bo lahko v miru in spočit posvetil delu za svojo časno in večno srečo.

feronu. 28. junija je odbor predložil kongresu izjavo o neodvisnosti.

Tako je ostal 4. julij 1776 spomin na rojstvo novega naroda. Vendar je življenje in uspevanje tega naroda zagotovila šele končna odobritev ustave in izvolitev Jurija Washingtona za prvega predsednika Združenih držav leta 1789.

Volitve v Belgiji

Pri belgijskih volitvah se je zelo značilno pokazalo, kam se nagiba ljudstvo v svobodnem svetu. Največ glasov je dobila krščansko-socialna stranka, za katero je bilo oddanih 2.187.310 glasov, za njo pridejo socialisti, ki so dobili 1.496.890 glasov, na tretjem mestu so liberalci, ki so obljubili ljudem znižanje davkov za eno četrtino ter so dobili 766.635 glasov, šele nato pridejo komunisti, ki so nabrali komaj 376.876 glasov ter so dobili polovično manj poslancev, kot so jih imeli prej. Pri volitvah v senat so dobili krščanski socialci absolutno večino.

Kanadske volitve

Prejšnji teden so tudi Kanadčani volili nov parlament. Liberalna stranka, ki jo vodi predsednik vlade St. Laurent, je dobila 192 od 262 poslancev, napredna konservativna stranka (ki odgovarja evropski liberalni stranki) je dobila 42 poslancev, ostale pa nekatere manjše stranke. Komunisti niso dobili niti enega mandata, čeprav so postavili 19 kandidatov.

Dolar in šterling

Anglija je zašla v precejšnje gospodarske težave, ker je iz-

črpala velik del svojih zlatih in dolarskih zalog. Čisto naravno je, da se spričo tega vedno bolj uveljavlja ameriški dolar. To je kaj razumljivo, če pomislimo, da je tudi na splošnem političnem in gospodarskem področju Amerika stopila na mesto, ki ga je prej zavzemala Anglija. Anglija bi se rada ohranila na stari višini, in tako nastaja trenje med šterlingom in dolarjem. Zlasti bi bila rada preprečila načelo zamenljivosti v dolarje in druge valute, ker edino tako lahko prepreči beg dolarjev iz angleške blagajne. Na zasedanju ožjega sveta Marshallovih držav so končno to njeno željo potrdili in sklenili, da lahko države dolžnice svobodno uporabijo 25% kreditov v poljubni državi članici, ostalih 75% pa mora ostati v državi, ki jih je dala. Belgija, ki je največja evropska upnica, je pristala, da bo dala dolžnicam dolgoročni kredit z nizkimi obrestmi (2,5%), da bodo še lahko kupovale njeno blago brez zmanjšanja svojih dolarskih rezerv. Tako se je to vprašanje rešilo s kompromisom, in evropsko gospodarstvo je spet doseglo približno ravnotežje.

Nova grška vlada

Grčija je po Sofulosovi smrti dobila novo vlado, ki ji predseduje dr. Diomedes Tsakaris je tudi v tej vladi zunanji minister. Glavna naloga nove vlade je, zagotoviti ljudstvu mir, kar pa je seveda nemogoče, dokler ne bodo uničeni komunistični uporniki, ki so ljudstvu vsilili državljansko vojno.

Razgled po svetu

Narodna zveza koroških Slovencev

Iz Celovca smo zvedeli, da so demokratični koroški Slovenci ustanovili svojo organizacijo, ki se imenuje »Narodna zveza koroških Slovencev«. Vodita jo preizkušena slovenska narodna borca na Koroškem dr. Tischler in dr. Vinko Zwitter. Zlasti zdaj, ko gre za osnovne slovenske narodne pravice na Koroškem, želimo »Narodni zvezi koroških Slovencev« obilo uspehov in božjega blagoslova.

Kaj se dogaja s Titovo Jugoslavijo?

Vse časnikarske agencije te dni veliko poročajo o dogodkih v Jugoslaviji ter o pogajanjih med zastopniki zahodnih držav in Titove vlade. V notranjosti se položaj iz dneva v dan slabša. Ljudje nimajo več ne potrebnih živil in ne obleke ter so na robu obupa. Ljudstvo strada, komunistična vlada pa tega neče priznati, ker se pač ravna po izreku Trockega, ki je rekel v Leningradu, da je stradanje šele takrat, ko sto ljudi beži za eno podgano. Za ljudstvo torej Titovim komunistom ni, pač pa se bojijo nečesa drugega: gospodarskega poloma in pritiska Kominforma. Zato morajo pro-

sjačiti za pomoč tisto Ameriko, ki jo vedno napadajo in blatijo. Zahodne države so pripravljene nuditi potrebno pomoč, toda, kakor kažejo zadnje govornice, ne več brez pogojev. En tak pogoj naj bi bil tudi ta, da mora Tito uvesti v Jugoslaviji demokratično vlado, kar pomeni z drugimi besedami, da morajo priti na oblast tudi nekomunisti. To so zaenkrat sicer samo še govornice, toda na njih bo kaj lahko vsaj nekaj resnice. Upajmo, da bomo v kratkem lahko vedeli kaj več o teh važnih in zanimivih dogodkih.

Avstrijska mirovna pogodba

V Londonu zasedajo namestniki zunanjih ministrov in sestavljajo besedilo mirovne pogodbe za Avstrijo. Namestniki so že potrdili pariški sklep, da Jugoslavija ne dobi Koroške in nobenega ostalega predela, ki jih je zahtevala. Ko so govorili o zaščiti slovenske narodne manjšine, so hoteli zahodni zastopniki vstaviti v pogodbo splošno določbo, da mora Avstrija spoštovati pravice narodnih manjšin, sovjetski zastopnik pa se s tem ni zadovoljil, ampak je zahteval, da mora vsebovati mirovna pogodba posebni statut za slovensko in hrvaško narodno manjšino.

Obletnica neodvisnosti Združenih držav

Ameriški narod je 4. julija 1949 stotriinšesdesetič slavil obletnico izjave neodvisnosti. Četrtega julija 1776 so člani kontinentalnega kongresa v Filadelfiji v Pensilvaniji podpisali zgodovinski dokument, s katerim je 13 kolonij ob atlantski obali Severne Amerike proglašilo politično neodvisnost od Velike Britanije.

Dokument, ki je bil plod dolgih vonj in težav, je imel dva namena: razjasniti vzroke za odcepitev od stare domovine in določiti načela, na katerih temelji ameriška demokracija. Prvi korak so že naredili dve leti prej, v septembru 1774, ko se je zbral kontinentalni kongres. Predstavniki prve zbornice trinajstih kolonij so se zbrali, da bi razpravljali o očitkih proti britanskemu parlamentu in o tem, kako bi si zopet pridobili izgubljene pravice.

V juniju leta 1876 je virgilijski predstavnik v kongresu Richard Henry Lee predložil, naj bi kolonije postale svobodne in neodvisne države ter naj bi prekinile vsakršno zvezo z britansko krono. Kongres je izbral petčlanski odbor, ki je imel nalogo izdelati izjavo, ki bi vsebovala vzroke in pojasnitev, čemu je bil Leejev predlog sprejet. Odbor je poveril delo Jef-

Iz življenja Cerkve

Movi mašniki v Jugoslaviji

Goriška nadškofija v Jugoslaviji bo imela letos tri nove mašnike, ljubljanska, pa se zdi, samo enega. V Zagrebu so bili posvečeni na praznik sv. Petra in Pavla novomašniki za razne hrvaške škofije: za zagrebško šest, mostarsko trije, poleg tega še trije frančiškani, dva konventualca in en dominikanec. Pripravitelj slovesno novo mašo je onstran meje zelo težko, kajti če oblasti zvedo, da se kaj pripravlja, takoj ponagajajo na en ali drug način. Ko so n. pr. nekje zvedeli, da se novomašnik pripravlja na novo mašo, so ga na predvečer poklicali na prisilno delo v gozdove sekati les.

Vatikan protestira

Na Čehoslovaškem komunisti vedno bolj zatirajo Cerkev in duhovščino. Vlada je izdala celo vrsto odredb, ki duhovnikom onemogočajo vsako delo. Za vse »prekrške« so določene stroge kazni. Zdaj je nastal še diplomatski spor med čehoslovaško vlado in Vatikanom, ker je češka policija aretirala in nekaj časa pridržala papeškega

nuncija msgr. Verolino, ko je bil na potovanju po Slovaškem. Vatikan je zaradi te kršitve diplomatske nedotakljivosti odločno protestiral pri praški vladi.

Vsi romunski katoliški škofje zaprti

Oktober lanskega leta so romunski komunisti na povelje iz Moskve sklenili, da morajo zbrisati katoliško cerkev. Zaprti so vse katoliške škofje vzhodnega obreda ter tri katoliške škofje zahodnega obreda. Na svobodi sta ostala takrat le še dva škofa zahodnega obreda, to je msgr. Martin, ki je bil škof v mestu Alba Julia, ter msgr. Durcovici, ki je bil škof v mestu Jassy. Zdi se, da tudi ta dva škofa zaprti.

Papeževa ulica

V Berlinu so sklenili, da bodo ob priliki zlate maše sv. očeta imenovali eno najlepših ulic po sv. očeta »Ulica Evgena Pacellija«. Berlinčani so na sedanjega sv. očeta zato tako navezani, ker je bil veliko let med njimi kot papeški nuncij.

PETA NED. PO BINKOŠTII

Iz svetega evangelija po Mateju
Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: Ako vaša pravičnost ne bo obilnejša ko pismoukov in farizejev, ne pridete v nebeško kraljestvo. Slišali ste, da se je reklo starim: Ne ubijaj; kdor pa koga ubije, pride pred sodbo. Jaz pa vam pravim: Vsak, kdor se jezi na svojega brata, zasluži, da pride pred sodbo; in kdor reče svojemu bratu ničvrednež, zasluži, da pride pred veliki zbor; kdor pa reče brezbožnež, zasluži, da pride v peklenški ogenj. Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti svoj dar tam pred oltarjem in pojdi, da se poprej spraviš s svojim bratom, in potem pridi in daruj svoj dar.

Kršćanstvo zahteva celega človeka. Jezus hoče, naj bomo popolnejši od pismoukov in farizejev. Varovati se moramo ne samo zunanjih grehov, ampak tudi notranjih. Kdor hoče biti res popoln, se varuje tudi tako imenovanih malih grehov. Mi jim pravimo »mali« grehi, toda v očeh božje svetosti in pravičnosti niso tako malenkostni. To vemo že po tem, da Bog take male grehe kaznuje s hudimi kaznimi bodisi že v tem življenju bodisi po smrti v vičah.

Glavna postava naše vere je ljubiti Boga in zaradi Boga ljubiti tudi bližnjega. Pod besedo »bližnji« pa moramo razumeti »človek«, vsak človek, naj biva kjerkoli, naj dela karkoli, tudi popolnoma tuj in docela neznan. »Bližnji« se reče zato, ker nam stoji »blizu« po naravni sličnosti, ker ima z nami isto človeško naravo, telo in dušo.

Peta božja zapoved pravi: Ne ubijaj! Človeško življenje

stoji pod božjim varstvom. Tudi državna postavodaja ponavlja božjo prepoved v interesu človeške skupnosti in mirnega sožitja. V izraelski postavodaji stoji določba, da »pride pred sodbo, kdor koga ubije«. Pod to »sodbo« je umeti sodišče prve stopnje, ki je bilo v vsakem mestu. Sodišče višje stopnje je bil veliki zbor (sinedrij) v Jeruzalemu; tja so prišli težki slučajii.

Pomen današnjega evangeljskega odstavka je v tem, da nas božji Zveličar svari tudi pred manjšimi grehi, ki se protivijo ljubezni do sočloveka. Kazni je vreden že, kdor se jezi na svojega brata (to je na drugega človeka). Težjo kazen zasluži, kdor človeku reče zaničljivo besedo. Najhujšo kazen zasluži, kdor človeka grdo zmerja in žali.

Ljudje — tudi verni kristjani — smo veliko premalo natančni v izpolnjevanju postave ljubezni. Prav radi se na bližnjega jezimo in hudo mislimo o njem, neredkokrat celo brez podlage. Sebe imamo za dobre in še predobro, a drug človek nam je koj nemarna kanališa. To svojo sodbo mu tudi v obraz povemo, če le ni kaj nevaren. Če je pa zmožen, da se nad nami znese, znamo tudi previdno molčati, pa ne iz ljubezni, ampak iz strahu, da nas ne bi lastni jezik oplazil.

Se veliko se imamo učiti v Jezusovi šoli. Berimo spoštljivo in preudarno sveti evangelij, premišljujemo ga in skušajmo zveličavne nauke prevesti v prakso. Za danes sklenimo, da ne bomo drugih ljudi prenaglo sodili in se nanje hudovali; še bolj pa, da se bomo varovali zaničljivih opazk ali celo grdega zmerjanja.

Socialna šola

Špekulacija z delnicami, valutami in blagom

Veliko ljudi se bavi s špekulacijo, z vrednostnimi papirji, tujimi valutami in blagom. Ali so takšne špekulacije dopustne in dovoljene? Če skuša nekdo na splošno izkoristiti različne cene z namenom, da bi imel od tega kaj dobička, takšno dejanje samo po sebi ni nezakonito. Po drugi strani pa takšno dejanje ni socialno neporečno, ker gre pri tem le, za brezdelne dohodke. Če gre pri teh poslih za neke vrste naložbo in zavarovanje za stara leta, jih ne moremo obsojati. Kadar pa ne gre za to, je moralna škoda večja kakor korist, ki jih špekulacijski posli prinašajo.

Špekulacijo z vrednostnimi papirji moramo na vsak način obsoditi, ako se poslužuje zvižanih in zlaganih poročil. Obsoditi moramo tudi namerno organizirano kupovanje ali prodajanje delnic, da bi se njihova cena dvignila ali padla na višino, ki ne odgovarja njihovi dejanski vrednosti.

Kar zadeva prodajanje in kupovanje tujih valut, to je denarja drugih držav, ga mora kontrolirati ter urejati država, ki mora preprečiti s kaznimi vsake prekupčevalske posle z

valutami. Če so škodljivi bodisi posameznikom, bodisi narodnemu gospodarstvu.

Ker je večina ljudi nevesča ter neizkušena pri raznih zamotanih poslih z delnicami, menicami, čeki in drugimi vrednostnimi papirji, mora državna oblast skrbeti, da takšni ljudje ne postanejo žrtve neiskusnosti. Državna oblast mora tudi z zakonitimi sredstvi preprečevati zlorabe pri špekulaciji z vrednostnimi papirji.

Kakor je možna špekulacija z vrednostnimi papirji in valutami, tako je seveda tudi možna špekulacija z blagom. Med prodajalci in kupci blaga navadno ni in ne more biti neposrednih stikov, tako da bi kupec lahko kupil potrebno blago iz prve roke. V ta namen imamo razne vrste posredovalcev med kupci in prodajalci, to so trgovci, mešetarji itd. Ti lahko na razne načine špekulirajo z blagom, da mu povišajo cene in si s tem pomnožijo zaslužek. Oblast mora skrbeti, da čim bolj izloči take posredovalce, ki blago samo podražijo. Čim manj vmesnih zaslužkarjev je, tem cenejšje je blago. Če pa vmesni zaslužkarji neupravičeno s špekulacijami dvigajo cene, jih mora državna oblast poklicati na odgovor ter kaznovati. (Dajle)

V KRVI ZORÈ SADOVI

Pri svetem Pavlu, v njegovem delu in življenju vidimo, da evangelij svoje zveličavne uspehe dosega v krvi. V vročini preganjanja do prelite krvi zore njegovi sadovi, kakor v apostolski dobi tako v vsaki zgodovinski dobi do današnjih dni. Vsak apostol mora po meri svoje zmožnosti nadaljevati ne samo Jezusovo delo marveč tudi njegovo trpljenje, da »na svojem mesu dopolnjuje, kar nedostaja bridkostim Kristusovim za njegovo telo, ki je Cerkev« (Kol 1,24). Tudi mi smo uvrščeni v ta zveličavni proces trpljenja, nobeden ni izvet. Zmaga Cerkev, ki se napoveduje, potrebuje od strani duhovnikov in vernikov še mnogo trpljenja. Da imamo priložnost svoj del trpljenja prispevati, dopušča Bog preganjanja, muke, zaporne kazni pri vseh katoliških narodih, ki so pod oblastjo brezbožnikov. Veliko je tega trpljenja! Kaj in koliko trpijo begunci, vemo iz lastne izkušnje. Še več in še huje trpijo naši sobratje in verniki v domovini. Je to ogromna reka, ki se uro za uro, dan za dnem vali v večnost. Ako vse to trpljenje vdano sprejemamo in v božje namene darujemo, gotovo precej dopolnimo, kar nedostaja bridkostim Kristusovim, ki so po načrtih božje pravičnosti potrebne za zmago Cerkev. Kakor so umirali prvi mučenci v trdnem upanju na zmago Kristusovo, tako trpimo tudi mi v upanju, da trpljenje sedanjega časa ni zaman, ni brezsmiselno, ampak da je potreben uvod z zmago Cerkev.

Zmaga Cerkev — zveličanje duš

Zmaga Cerkev! Da, mi verujemo vanjo in jo pričakujemo. Rad bi jo s svojim poklicnim delom pospešili. Prav je, da si vedno znova zatrujemo: »Kristus je že zmagal in nobeden mu zmage odvzeti ne more in z njim bomo tudi mi zmagali. Kar je rojeno iz Boga, premaga svet. In to je zmaga, ki premaga svet, naša vera. Kdo pa premaga svet, če ne tisti, ki veruje, da je Jezus Sin božji?« (1 Jan 5, 4,5). Ne varajmo sebe in drugih s tem, da si zmago Cerkev predstavljamo napačno, nekako tako kakor si so Judje predstavljali Mesijevo kraljestvo. Cerkev zmaga, kadar dosega v čim popolnejši meri svoj smoter na zemlji. Smoter Cerkev pa je zveličanje čim večjega števila ljudi. Torej pomeni zmaga Cerkev zveličanje mnogih, mnogih duš, ne pa vidnega zunanega zmagoslavja. Cerkev bo do konca vedno preganjana pa nikdar premagana. V miru brez preganjanja in žrtv se pomehkužimo in odvadimo požrtvovalnosti, brez katere v borbi zoper grešna poželenja podležemo. Cerkev zmaguje tudi v časih preganjanja, ko grede številne duše skozi ogenj preganjanja v nebesa in se jih reši več kot pa v časih udobnosti in priznanja, kakor so se ob vesoljnem potopu rešili ljudje, ki bi se bili v miru in obilju gotovo pogubili. Strašna kazen božja jim je bila rešitev v večnost. (1. Peter 3, 20).

Nevarnost udobja

Ob priliki mednarodnega kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani leta 1939 mi je predsednik permanentnega odbora kanonik dr. Friderik Mack iz Luksenburga pripovedoval o svoji domovini. Vse prebivalstvo (250.000) je katoliško, nasplošno časopisa ni nobenega, obstojajo samo katoliške organizacije, v deželi vlada splošno blagostanje, mladina raste v udobnosti brez borb za svoje ideale, je še verna, a bojim se za mladino, je rekel, vsled preudobnega življenja izgublja smisel in sposobnost za žrtve. Bog nam bo moral poslati hudo trpljenje, ki bo od nas zahtevalo najtežje žrtve, da naš bodoči rod v materialni udobnosti ne bo izgubil vere. Pretresljivo je, kako je Bog to željo izpolnil. Dvakrat je šla fronta v zadnji vojski čez deželo sem in tja, narod je ogromno trpel, blagostanje je bilo uničeno, z velikanskimi žrtvami si mora narod na novo ustvarjati skromno blagostanje. Tako je Bog novi rod rešil, ko ga je pognal skozi trpljenje in stiske, v katerih se je naučil žrtve in doumel njih visoki smisel.

Za Cerkev pomeni zlo, če se premalo duš zveliča. To zlo je vladalo tudi pri nas prej v rednih razmerah. V primeri z razmerami, v katerih mnogi izmed vas zdaj delajo, so imeli naši verniki vsa sredstva zveličanja od pouka do svetih zakramentov tako bogato na razpolago kot redko kje na svetu. Prav v nobeni župniji niso duhovno stradali, prej bi rekel, da so bili presiti in mnogi niso več cenili nadnaravnih dobrin, se jih niso posluževali. Veliko odgovornost so imeli pred Bogom, ker so bogato ponujena sredstva zveličanja odklanjali, dočim vernikom, ki nimajo duhovnikov ne priložnosti pouka in prejetanja zakramentov, Bog naklanja večje izredne milosti, s katerimi se morajo zveličati, ker redna sredstva milosti pogrešajo brez lastne krivde.

Gorečnost in žrtve

Na dvojen način moremo in moramo pospeševati zmago Cerkev. Prvič z veliko, razsvetljeno in modro gorečnostjo v dušnem pastirstvu, kjerkoli smo. Drugič s svojimi molitvami in žrtvami, zlasti tistimi, ki spremenjajo izvrševanje našega poklica. Zvestoba v poklicu je nepretrgana žrtve, ki daje blagoslovljen uspeh našemu delu za zveličanje duš. Skušajmo povsod, kamor nas Bog pošlje na delo, poiskati duše, ki bi bile pripravljene z molitvijo in žrtvami podpirati delo duhovnikov in celo nadomestiti duhovnikovo delo tam, kjer jim je vsako delo onemogočeno. Razložimo takim osebam, posebno bolnim in starim, pomen žrtve v kraljestvu božjem. Koliko naših sobratov je v ječi, na prisilnem delu, ki ne morejo opraviti dolžne molitve, ne maševati, nimajo nedelje, njih življenje je nepretrgan delavnik. Smilijo se nam in iskreno sočustvujemo z njimi, a morda s svojimi težkimi žrtvami več dosegaajo za zveličanje duš, kot bi mogli do-

seči s svojim apostolskim delom v rednih razmerah. Mi pa se jih toplo spominjamo pri vseh svetih mašah, vsakokrat, kadar smo pred tabernakljem, prosimo Jezusa, da jih blagoslovi in z najkrepkejšimi milostmi podpira, da bodo njih žrtve dragocena podpora vernikom, ki so brez duhovnikov in zakramentov.

Da me ne bo kdo napačno razumel, dostavim, da je ideal v smislu pravičnosti in dolžnosti, ki jo ima vsaka oblast pred Bogom, ta, da je človeška družba urejena po načelih božjih zapovedi v miru, redu in pravičnosti, ker v takih razmerah tudi Cerkev najlažje dosega svoj zveličavni smoter, kakor piše sveti Pavel: »Naj se opravljajo prošnje, molitve, priprošnje, zahvale za vse ljudi, za kralje in vse oblastnike, da bomo živeli tiho in mirno življenje v vsej pobožnosti in poštenosti«. (1. Tim. 2,2). V tej molitvi hočemo ostati združeni s svetim očetom Pijem XII. in z našimi trpečimi sobratji.

Koledar za prihodnji teden

10. julija. NEDELJA. Peta pobinškočna. — Amalija, devica.
11. PONEDELJEK. Pij I., papež. Olga, kneginja.
12. TOREK. Mohor in Fortunat, patrona oglejske cerkve, se častita povsod, koder se je nekoč raztegala oblast oglejskih patriarhov. Stara cerkevna pesem poje: Slovenski dol in gora, o poj današnji dan čast svetega Mohora, ki bil je nam poslan oznanjevat resnico kraljestva božjega...
13. SREDA. Marjeta, devica in mučenica.
14. ČETRTEK. Bonaventura, škof in cerkv. učenik. Bil je sodobnik Tomaža Akvinskega. (13. stoletje); pripadal je frančiškanskemu redu. — Na Tržaškem se častita sv. mučenca Zenon in Justina.
15. PETEK. Henrik, cesar. Vladimir, kralj.
16. SOBOTA. Karmelska Mati božja.

Procesije na Primorskem

Na nedeljo v osmini presv. Srca Jezusovega so imeli procesijo v Vrtojbi, in sicer zvečer ob sedmi uri. Ljudi je prišlo prav veliko tudi iz okolice. Na praznik sv. Petra in Pavla so pa imeli procesijo v Šempetru prav tako zvečer. Ob sedmih je bila sv. maša, nato procesija z Najsvetejšim. Pri tej procesiji se je čutilo pomanjkanje moških, ki jih ni bilo prav veliko. Morda so bili zadržani na delu, ker je bil ta dan v Jugoslaviji delavnik.

Govori se tudi, da bodo kmalu stopile v veljavo določbe o pristojbinah za cerkvene poroke, krste in cerkvene pogrebe. Pristojbina za cerkveno poroko bi haje znašala osem tisoč din. To je približno izkupiček za enega vola. Srečni časi, ko je kmet plačal graščaku za poroko samo eno tele!

DAROV I ZA »KATOLIŠKI GLAS«

Preplačila, Trst 100; gospa iz Trsta 100; družbenica Julka 300; na mesto cvetja na grob Marije Bizjak iz Šempetra Katarina 500.— hr.

Tako plačujejo komunisti

Ob spodnjem robu našega obmejnega gorjskega Krasa se dosti govori o posebno tragičnem naključju, ki je zadelo družino Legiša v Jamljah.

Meseca maja je po mučni bolezni preminula hišna gospodinja Amalija Legiša, po rodu iz Doberdoba. Bila je žal vneto pristašnja in sodelovalka komunistične OF. Ker pa je umrla krščansko, je imela tudi dostojen pogreb. Fronta je skušala izkoristiti v svoje namene ta pogreb, na katerega je privabila veliko svojih somišljenikov. Najbolj je dala v oči delegacija AFŽ iz Gorice, ki se je pripeljala v ličnem avtu »Lancia«. Po krščanskem verskem obredu je tovarišica delegatinja povzela besedo ob grobu ter povelečevala preminulo ter ji zagotavljala hvaležen spomin in večno zvestobo. In »Primorski dnevnik« je seveda tudi primerno proslavil pokojnico kot vzor zavedne žene.

Takšne so bile besede zahvale, drugačna pa dejanja.

Pokojna Amalija Legiša je kot vneto partizanska mati poslala hčerko Marijo v svobodno titovinu, da se udeleži raznih obnovitvenih del »vse za Tita«. Ko je mati težko zbolela, so hčerki poslali pismo; ko je mati začela umirati, pa še brzojavko. Pismo so vrnil z označbo: »odpotovala«, a hčerka ni v Jamlje nikoli prispela.

Ob obupnem begu, ki se je nekaterim posrečil iz Nove vasi, je pribežalo tudi troje titovinih obmejnih stražnikov, med njimi nižji oficir, ki so povedali grozno vest:

Prav v dne, ko je umirala Amalija Legiša, so Titovi obmejni stražniki do smrti obstrelili neko ja-

meljsko dekle, ki se je vračala iz Jugoslavije in ki je hotela skrivaj preko meje. Pri sebi je imela brzojavko, da ji umira mati. Še živo so zavlekli od meje v goščo, kjer da je baje živela še poldrugi dan, nato da je prenehalo stokanje...

Vsi osebni podatki, starost, lasje, vse priča, da je bila nesrečna žrtev — 23 letna Marija Legiša iz Jamelj. Ker ni mogla dobiti rednega dovoljenja, da bi pohitela k umirajoči materi, se je hotela prekrasti skrivaj preko meje, kjer so jo podrle titovske krogle.

»Tovarišice« ter »Prim. dnevnik« Medtem ko ste vi opevali zasluge nesrečne matere, vaše zasluzne sodelavke, so vaši vredni tovariši s strelji v hrbet pobili njeno hčer, ko se je vračala domov, da bi ji zatisnila oči. Poldrugi dan je nesrečno dekle umiralo ne daleč od rodne hiše, morda prav ob istem času, ko ste vi hiteli v luksuznih avtomobilih na pogreb ter peli slavo ubogi materi. Se ni li truplo pokojnice obračalo v grobu, ko je poslušalo vaše besede, presekane s smrtnimi vzdihljaji lastnega otroka, katerega je vam dala, a ste ga vi in vam enaki neusmiljeno ubili ter ga zavlekli umirat v goščavo kot garjevega psa?

Komunisti, kako grenko je vaše plačilo!

Nekateri bi radi zabrisali grozoto komunističnega uboja in hite širiti vest, da nesrečna Marija še živi. Odkrito povemo, da bomo radi popravili svoje poročilo. Treba je samo dokazati, da Marija še živi. To nas bo veselilo in bomo o tem raje pisali, kot o njeni strašni smrti.

Kulturni obzornik

»Vejica rožmarina«

V kratkem izide v Rimu zbornik slovenskih pesmi z naslovom »Il ramo di rosmarino«. Uredil ga je znani poznavalec slovenske književnosti prof. Luigi Salvini. Delo bo obsegalo obširen literarnozgodovinski uvod, prevode iz 26 slovenskih pesnikov od Prešerna do najnovejših življenjepisne in bibliografske podatke (264 strani). Na to važno knjigo že sedaj opozarjamo. Obširneje bomo spregovorili o njej, ko bo zagledala beli dan.

Dijaška akademija

Sklepna prireditev gorjskega dijaštva za letošnje šolsko leto 3. t. m. je zopet doprinesla dokaz, kako slovensko ljudstvo visoko ceni svoje šolstvo: napolnilo je obširno dvorano Vittoria na Travniku, največjo dvorano v Gorjeh. To je gotovo uspeh, na katerega smo lahko

ponosni vsi, zlasti pa naše dijaštvo. Zunanji okvir prireditve je bil tedaj mogočen, blesteč kot pri vseh naših prireditvah na Travniku. Nekoliko manj zadovoljiv je bil program in njegovo izvajanje. Toda o tem bo v prihodnji številki kratko spregovoril strokovnjak.

»Divji lovec« na Repentabru na prostem

Slovenski oder v Trstu pripravlja za Slehernikom že drugo predstavo. V kratkem bomo lahko videli Finžgarjevega »Divjega lovca«. Predstava bo spet na prostem na Repentabru. Igro pripravlja režiser Vilko Čekuta.

Poročali smo že, da je ugleden švicarski list obširno pisal o naši prireditvi Slehernika na Repentabru. Ali ni zanimivo, da edini slov. dnevnik v Trstu — ki ga celo doživijo nekega nacionalizma — ni napisal o tej veliki predstavi niti vrstice?

Tebi, o moj Bog, ki si umrl zanje — — —

Toda, zdi se mi, dragi gospod župnik, da Vas že predolgo zadržujem s svojimi manjam. Ali kaj, ko z Vami še najrajši govorim, ker samo tedaj lahko mislim na glas, kadar se razgovorjam z Vami.

Upam, da ste v Marmousetsjih vsi zdravi.

Kaj, ko bi se nekega lepega dne kar prikazal pred Vami?... Pa se mi ne zdi dosti verjetno, kajti družinske vezi v svoji sebični sladkosti človeka strahotno vežejo.

Na vsak način nekoliko preudarite, ali se ne bi dala tukaj urediti nova kolonija, kakor sem Vam pisal.

Tukaj bi imeli goro in morje, da bi bilo ustreženo prav vsem našim malim, onim, ki radi plezajo po strminah, in onim, ki rajši burkajo po vodi.

Sprejmite, dragi gospod župnik, mnogo pristranih pozdravov in povejte mojim otročičem, da jih še

Slika nam kaže ameriškega kardinala Spellmana in podpredsednika Združenih držav Albena Barkley-a (stoji) med zborovanjem ameriških katoličanov, ki zahtevajo spoštovanje vere v vseh državah ter molijo za svoje preganjane brate v komunističnih državah. Zborovanja se je udeležilo nad 30.000 ljudi. Bilo je na Polo Grounds igrišču v New Yorku.

Dopisi

Nova maša v Štandrežu

Nova maša p. Gabrijela zadnje nedelje je nad vse pričakovanje lepo potekla in bo ostala vsem, ki so se je udeležili, v svetlem spominu. Zaradi pomanjkanja prostora se ne moremo spuščati v podrobnosti. Naj samo povemo, da se je vse izvršilo po programu, ki smo ga zadnjič objavili v našem listu. Vse se je izvedlo v zadovoljstvo vseh. Štandrež je lahko ponosen na požrtvovalno vneto svojih vaščanov, ki so z odprtimi rokami sprejeli nepoznanega novomašnika v svojo sredo in mu s tople ljubeznijo ozaljšali najlepši dan njegovega življenja. Posebno zahvalo zasluži številni pevski zbor, ki je s svojim ubranim petjem visoko dvignil izredno cerkveno slavo. Topla zahvala g. župniku in vsem dobrotljivim srcem, ki so omogočili in podprli spodbudno slovesnost. Prostorna, praznično okrašena cerkev se je napolnila predpoldne in popoldne z množico pobožnih vernikov. Kratko: doživeli smo lep, spodbuden dan, ki nam ga je podaril Gospod.

Katinara

Tudi mi se moramo oglasiti, čeprav še nismo zadnji. Naš list ima v katinarski župniji še inalo bralcev, a upamo, da se bo tudi pri nas

tako razširil kakor drugod in prišel v marsikatero hišo. Imeli smo zadnji čas nekaj lepih slovesnosti: binkošti, praznik presv. Trojice, presv. Rešnje Telo in nedeljo za tem pa lepo uspelo procesijo presv. Rešnjega Telesa. Vse te praznike je bila naša cerkev še precej lepo obiskana, kar, na žalost, se ne zgodi vsako nedeljo. Praznik presv. Trojice je naš glavni cerkveni praznik. Ta dan smo imeli sv. mašo ob 7. drugo slovesno s tremi gospodi pa ob 10. »Ofer« pri popoldanski pobožnosti je prinesel skoraj deset tisoč lir za cerkvene potrebe. Katinarski župljani radi segajo v žep ob takih prilikah in darujejo za cerkev, saj vedo, da to kar darujejo za cerkev, Bog obilno poplača. Procesija sv. Rešnjega Telesa se je prav lepo razvila. Vse je poteklo v najlepšem redu. Pot nam je kazal križani Jezus. Za njim so se ustvilji šolski otroci, dečki in deklice, s svojo šolsko zastavo sv. Alojzija, zavetnika mladine. Za otroci je šla naša velika cerkvena zastava z dolgo vrsto pobožnih žena in deklet. Dekleta v narodnih nošah so nosile kip Matere božje »Kraljice miru«. Belo oblečene deklice so pred Najsvetejšim po običajni navadi trojice svetilice. Cerkevni pevci in godba so pripomogli, da je bila slavnost

še večja. Nas vse je pretreslo, ko je naš g. župnik pri zadnjem evangeliju pred cerkvijo zapel: Kuge, lakote in vojske, reši nas, o Gospod! Vsa čast in zahvala učiteljici in gospodinam, ki so vodile belo oblečene deklice in poredne šolarčke.

Vse te praznike je bila naša prazna cerkva lepo okinjčana s svežimi ovetlicami, za katere so rado voljno prispevali dobri ljudje. Novih zastav nismo dobili. A o tem kdaj pozneje.

Sesljan

V naši cerkvi sv. Jožefa imamo vsako nedeljo sveto mašo z blagoslovom ob 9. uri, ki jo daruje g. župnik iz Mavhinja. Opažamo, kot je to navada že iz prejšnjih let, da prihajajo meščani in drugi iz okoliških vasi na kopanje v morje v Sesljski zaliv. Pot pa, ki pelje od kolodvora ali od glavne ceste do morja, gre mimo cerkve, ki stoji na ličnem mestu sredi hribčka med borovjem in zelenjem. Vsakdo, ki si privošču lep nedeljski počitek v Sesljanu in noče zanemarjati svoje verske dolžnosti, naj se mimogrede ustavi v cerkvi in bo lahko zbrano in pobožno prisostvoval svetji maši. Pri sveti maši bo slišal otroški zborček, ki nedeljo za nedeljo lepo in stanovito spremlja s pobožnim petjem sveto daritev. Sesljanci smo res hvaležni gospodu župniku, ki nam je omogočil mogočen harmonij, ki doni kot male orgle pod večero roko g. ravnatelja Daneva, ki spremlja vsako nedeljo petje otroškega zbora, ki ga je osnoval g. župnik iz Mavhinja ter ga sedaj krepko drži skupaj požrtvovalnost in hvalevredno zanimanje gospe Danevove, učiteljice v Sesljanu. Tako bo vsak, ki prihaja na nedeljski počitek, še z večjim veseljem in mirnega srca spaval med sesljske morske valove ter se bo proti večeru telesno svež in duševno vesel vračal na svoj dom z željo v srcu, da bi se kmalu spet vrnil.

Le pridi, o pridi veseli meščan na morje k nam v lepi Sesljan! Cerkvico našo obišči gredé, veselo zaplovi potem še v morjé!

Praznik sv. Cirila in Metoda pri Devici Mariji v Dolu

Ze pri prvi zasilni službi božji, zadnje nedelje septembra 1947. smo izročili našo novo duhovnijo posebnemu narstvu naših svetih apostolov. Na lepem oltarju v naši časni cerkvi kraljuje Devica Marija, a naš namen je, da bosta kdaj ob Njej stala tudi oba velika zavetnika našega rodu: sveta brata Ciril in Metod. — Ze lansko leto smo vpeleli nedeljo sv. Cirila in Metoda in isto bomo ponovili tudi letos. Lani smo združili to domače slavje s celodnevni čiščenjem. Enako bo tudi prihodnja nedeljo 10. t. m. Lani je ta dan prvič nastopil z ubranim petjem domači doljanski

PIERRE L'ERMITE

Kako sem ubila svojega otroka

Včeraj je bila nedelja, pa sem bil popoldne v Noirmoutierju pri blagoslovu. Cerkev je zelo velika; sedel sem v glavni ladji, poleg mene je klečal ministrant in vihtel kadilnico, iz katere se dvigal dim pod cerkveni obok. Objelo me je neko sladko čustvo in rekel sem Bogu: »To kadilo ne ve, da Te časti, jaz pa se tega jasno zavedam; zato sprejmi ta modrikasti dim, ki naj ponese pred Tvoj prestol moje željo, da bi vedno slavil Tebe, neskončno Bitje, ki si vse ustvaril in vse ohranjaš — — —«

Kakor sem napravil s kadilom, sanjam, da bom kmalu storil tudi z dušami. Vzel bom one duše, katere Te še ne poznajo, in jih obrnil k

nisem pozabil, marveč se jih zmerom spominjam z ljubeznijo; povejte jim, da je bila ena prvih slik, kar sem jih obesil na zid v svoji sobi, vprav njihova fotografija, ki pa je še najgloblje vtisnjena v mojem srcu.

Vdani Domjnik Yholdy, vila »Turkiza«, Noirmoutier. (Vendée)

DVANAJSTO POGAVJE

Gospa Yholdy se je strašno vznemoljila, ko ji je sin navdušeno pripovedoval, da je dobre četrt ure od njihove vile na produ srečal cel patronaž in da je župniku pravkar napisal pismo, v katerem mu je razodel svoje prekipevajoče veselje.

Takoj je hitela praviti ujec, ki ga je tako podžgalo, da je začel preklinjati, kakor je imel navado samo, če ga je zadelo kaj nepričakovanega.

Do večera pa je nejevolja že splahnila. Ujec se je odpravil na sprehod in prikoracal do naselbine pri Claireškem gozdu; tudi on je

srečal otroke in jih vse natanko preprašal. Izvedel je, da so namenjani ostati na otoku samo kak mesec, a je že štirinajst dni, kar so prišli.

»Kdo naj vel« je končal ujec, »remara nama pomaga sam peklenšček? Ta nezaželeni patronaž je prav za prav sreča v nesreči, ker bo tako Domjnik laže pozabil na svoj patronaž in se privadil, da bo živel brez vsakih stikov z njim.«

»Prej ste pa čisto drugače govorili, češ, da je treba zamahniti s sekirami! ga je pičila svakinja.

»Nisem ne, lepa moja Rožal! Sekira je zapela, ko sva ga spravila iz Pariza in ga popolnoma ločila od župnika. To je že opravljeno in še prav dobro. A sedaj bova morala paziti na njegovo pošto, kajti zama je vse najino prizadevanje, če ga bo župnik še nadalje begal in mamil s svojimi čvenkarijami. Ali niste rekli, da poznate njegovo pisavo?«

»Pa še kako dobro!«

»Potem morava pozvedeti, kdaj in kod prihaja pismo noša in poskrbeti, da bova midva najprej dobila v roke vsako pisanje. No, govoriava naravnost: prestreči morava in prebrati vsa župnikova pisma, nato pa v ogenj z njimi, čeprav ne bi bila niti najmanj nevarna. Čas povsod napravi svoje in bo s hudičevu pomočjo ukrotil tudi tega župnika!«

Takoj sta začela izvrševati svoj sklep.

V »Turkiza« so dobivali pošto zvečer ob šestih. Prinašal jo je pismo noša, ki se je vozil s kolesom in nosil pisma za vse vile ob Claireškem gozdu.

Na Noirmoutierju ljudje drug drugemu vse zaupajo. Vsakdo lahko stopi na pošto in dobi ne le svoja pisma, marveč tudi za soseda.

Nazadnje greš lahko tudi pismo noši naproti.

Ujec je bil videti na zunaj pošten mož in vsak mu je rad odgovoril, ako ga je kaj vprašal.

mešan; zbor in je od tedaj naprej napravil že marsikateri korak na polju cerkvene glasbe in tudi naše narodne pesmi. — V nedeljo bo torej pri zgodnji sv. maši skupno sv. obhajilo. Ob 10h bo peta sv. maša in potem bo izpostavitve Najsvetejšega. Sledilo bo češčenje po skupinah: najprej možje in fantje, potem otroci, nato dekleta in slednjič žene. Ob 3h popoldne začne petje v čast sv. Rešnjemu Telesu. Sledi govor in nato zahvalna pesem ter sv. blagoslov. — Naš Dol leži ob velikih prometnih cestah, ki pelje iz Gorice proti Trstu: mnogo izletnikov se po njej pomika ob prazniških dneh. V nedeljo pa nas vabi prijazna slavnost, da se posebno naši rojaki nekoliko oddahnejo in priporočijo pri Mariji in Jezusu ter naših velikih apostolih sv. Cirilu in Metodu.

Gospodarski listek

Kmečka opravila v juliju

SENOŽET bi bilo potrebno takoj po košnji pognojiti z gnojnicami ali s kakšnim dušičnatim umetnim gnojilom, da boš dobil obilno otavo in potem še vnuko.

V VINOGRADU boš ta mesec najbrže zaključil boj proti peronospori in ojdiju, mlade trte pa boš moral škropiti tudi še prihodnji mesec. — Pazi, da nimaš v vinogradu pod trtami plevela, ki je pravo leglo peronospore in ojdija. Odstrani pri trtah vse nerodovitne poganjke z debele, mladje ali rozge pa praveži, da pridejo grozdi bolj na zrak. Tudi kakšen list lahko odstraniš, a samo pod grozdom. Ta mesec bomo cepili v speče oko vse dovolj močne ameriške divjake in pa tiste trte, ki jih mislimo precepiti. Če pite predvsem dobre vrste, svetujemo predvsem tokajca.

V SADOVNJAKU pobiraj odpadlo sadje in daj ga svinjam. Če so plodovi na mladikah pregosti, odstrani vse drobnejše, ostale pa primerno razredči. — Sicer pa so gotovo črvi precej razredčili plodove, ker nisi pravočasno škropil z arzeniatom. Eno škropljenje bi bilo na mestu še v začetku tega meseca. Na 100 litrov vode zadostuje 35 dkg arzenjata. — Odstrani z debel in debelejših vej vse vodne poganjke, to so letošnji dolgi in šibki poganjki, ki navadno rastejo navpično navzgor. Ti poganjki šibijo drevo in mu kvarijo krono. Le redkokdaj je tak poganjek na mestu. Proti koncu in prihodnji mesec bomo cepili sadne divjake v speče oko. Za breskve je ta način cepljenja sploh edini priporočljiv, na mestu pa je tudi za druge sadne vrste, seveda če so divjaki dovolj mladi in močni. Za precepljenje večjih dreves ni ta način priporočljiv, temveč bolj cepljenje v razkol, za kar pa moramo čakati prihodnje pomladi.

Precej je izvedel, kdaj dobričina pismonoša naklada na kolo številno pošto za vso okolico in kdaj prihaja do njihove vile, ker je slišal zvozne sosodne vile, ki je zvonil, da je šlo skozi ušesa; vsak dan mu je šel naproti in prestregel vso pošto.

Nekaj dni je prežal zastoj. Ni bilo nič. Nekega večera pa zagleda pismo, ki je bilo naslovljeno na Dominika; oddano je bilo v Meusej in pisava je bila videti čisto duhovniška.

Brž ga je pokazal svakinji, ki je takoj pritrdila:

»Njegovo je!«

»A, Roza? Pa recite, da nisem psiholog!«

»Se vprašujete?«

Ujec odločno razpara ovoj in oba se sklonita nad pismo ter skupaj čitata:

Dragi Dominik!

Nj treba, da bi vam pravil, kako me je razveselilo vaše pismo, kakor

Novice

Gorje zlobnežu!

Gorje zlobnežu! Tako kliče Soča v odgovor na naš uvodnik »Zastrupljena njiva«. Mi se s »Sočo« popolnoma strinjamo: »Gorje zlobnežu! In: »Gorje onemu, ki pohujša katerega teh malih, ki v me verujejo, pristavlja Kristus. Samo (naj nam »Soča« blagovoli pojasniti, kdo je zloben, ali mi, ki po svoji dolžnosti starše svarimo, naj ne pošljajo otrok na zastrupljeno njivo, kjer bodo v nevarnosti, da izgubijo vero in nedolžnost, ali pa Soča in njeni, ki nas vsled tega napadajo, pri tem pa molče priznavajo, da je res, kar smo napisali?«

Potem naj blagovoli »Soča« kontrolirati, če je prav navedla naše besede in pa besede sv. pisma. Nj smo namreč mi, ki učimo, da je človek iz opice, temveč Sočin učitelj Iljin in tovariši. Za njimi bi to učila tudi Soča, če bi je ne bilo sram. Sv. pismo dalje ne pravi, blagor revnim na duhu, temveč »blagor ubogim v duhu«. Pravi pa tudi: »Gorje svetu zaradi pohujšanja!« (Mat. 18,6).

Glede ostalih očitkov pravimo »Soče« in »Pr. dnevnika«: »Tovariši! Če ne znate nič drugega kot pogrevati stare očitke zoper Cerkev, ki so jih iznesli svobodomiselnih pisatelji zadnjih dve sto let, izpričujete, da ste res »revni na duhu«. Armada vas marksističnih mislecev po vsem svetu je številna, pa morate še vedno pogrevati sto in več let stare očitke, ki so jih že vaši vredni predniki, svobodomiselnih pisatelji ogulili do kosti! Ker ste »progresivni«, bi si vsaj kak nov lažnjiv očitek izmislili.

Ob zaključku šolskega leta

V drugi polovici junija so vse naše šole končale s poukom. Srednje šole skupaj s strokovno so imela šol. mašo v stolnici 15. junija. Ljudske pa jo bodo imele šele v juliju, ker morajo prej končati z izpiti. Tudi na srednjih šolah se sedaj vršijo izpiti. Zadnji bodo prišli na vrsto maturantje, ki se bodo smeli oddahnuti tam okrog 10. junija, če se jim kaj ne zatakne. V okviru proslav ob zaključku šol. leta je srednja šola priredila lep večer slovenske pesmi za izbrano italijansko publiko v dvorani ljudske šole v ulici Croce. Dijaki in dijakinje z vseh naših srednjih šol od strokovne do liceja in učiteljska so podali par lepo uspešnih recitacij slovesnih, pesnikov v italijanskih prevodih, kakor so jih priredili italijanski slavisti Salvini, Lorenzoni, in drugi. Tu smo imeli priliko slišati Ketteja, Župančiča, Murna, Kosovela in celo Prešerna poleg Sardenka in Cankarja. Poleg recitacij je bilo tudi petje. Nastopilo je slov. učiteljske pod vodstvom prof. petja g. Komela. Dekleta so zelo ubrano zapele par umetnih in venček narodnih pesmi. Zbor se nam je zdel kar dober, veliko boljši kakor ob prejšnjih letošnjih nastopih. Vidi se, da se s primernim trudom doseže lahko prav lepe uspehe.

Občinstvo je bilo sestavljeno iz res izbranih zastopnikov raznih gorških oblastí od podprefekta in župana do šol. proveditorja in nekaterih ravnateljev in drugih ljubiteljev lepe umetnosti. Slovenskih gostov je bilo le malo. Imeli smo vtis, da so gostje z zanimanjem in zadovoljstvom sledili podajanju naših dijakov in da so odnesli s sabo nove lepe spomine na slovensko pesem.

Čestitamo... »In sprijaznila sta se Herod in Pilat tisti dan; prej sta bila namreč v sovražstvu med seboj.« (Lk 23,12) Nedeljski »Primorski dnevnik« ter zadnji »Lunedie« sta si bratsko podala roko v klevetanju slovenske primorske duhovščine. K nadebudnemu bratstvu iskreno čestitamo!

Georgij Dimitrov — umrl

Bolgarski ministriški predsednik in komunistični diktator Georgij Dimitrov je umrl, 67 let star, v nekem zdravilišču v bližini Moskve. Ko je Dimitrov pred par meseci odšel v Moskvo na zdravljenje, je bilo splošno mnenje, da je bil tja poklican, ker je zaradi svojih zvez s Titom padel v Kremlju v nemilost. Bodi kakorkoli, sedaj ob smrti je njegov »greh« pozabljen. Pogrebne svečanosti v Moskvi so se izvršile v vsej svečanosti, med komunističnimi prvaki, ki o bili za častno stražo ob njegovem mrtvaškem odru, je bil tudi Stalin sam. Njegovo truplo so v nedeljo 3. t. m. naložili v Moskvi na posebni vlak in je sedaj na potu v bolgarsko prestolnico, kjer bo najbrže prihodnjo nedeljo svečan pogreb.

Dobrodelna prireditve

»Slovensko karitativno društvo« v Trstu vabi vse prijatelje mladine na dobrodelno prireditev v korist poletnih kolonij tržaških otrok. Prireditve se vrši v nedeljo, 10. julija, ob 5.30h v Marijinem domu (Ulica Risorta 3) z bogatim sporedom in srečolovom.

Drobi smo dobiliž

Dne 1. julija je zakladni minister dal v promet prvo večjo množino kovancev po 1, 2, 5 in 10 lir. Ta drobiž bo v teku leta nadomestil enakovredni papirnati denar. V promet je prišla 1 milijarda kovancev v skupni vrednosti petih milijard lir.

Drobi smo dobiliž

Dne 1. julija je zakladni minister dal v promet prvo večjo množino kovancev po 1, 2, 5 in 10 lir. Ta drobiž bo v teku leta nadomestil enakovredni papirnati denar. V promet je prišla 1 milijarda kovancev v skupni vrednosti petih milijard lir.

Drobi smo dobiliž

Dne 1. julija je zakladni minister dal v promet prvo večjo množino kovancev po 1, 2, 5 in 10 lir. Ta drobiž bo v teku leta nadomestil enakovredni papirnati denar. V promet je prišla 1 milijarda kovancev v skupni vrednosti petih milijard lir.

ZANKA UGANKE

UREDNIK: DOMEN

3. Premikanje črk s predlogi. To razmerje dajejo predlogi: iz (izmed, iznad, izpod, izpred, izza), od, s (z), med, nad, pod, pred, za, čez, pri, na, ob, po, nakonci, okoli, krog, poleg, sredi, tik, vrhu (vrh), vstric, zraven. N. pr:

re otok ke
(Sredi reke je otok.)

Cerkev
griča (Cerkev je vrh griča)

4. Nadomeščanje črk z računskimi znamenji N. pr.:

+ O (Križnič.) + - (Na eni strani več, na drugi manj)

Sodba = + X O Eva. (Sodba je večkrat ničeva.)

5. Pomen črk glede na njih velikost, množino in kakovost.

Tukaj rabimo izraziti glede velikosti, velik, debel, tenak, droben, dvojen, enostaven itd.; glede kakovosti: bel, črn, lep, grd itd.; glede množine: mnogo, več, dovolj, malo, manj itd. N. pr.:

A noč (Velika noč.) r,r,r,r,r, (Peter) rrrrrr (Večer), dež (Majhen dež).

6. Nadomeščanje črk z znamenji iz glasbe. V poštev pridejo pred vsem imena koralnih not (do, re, mi, fa, sol, la, si). Tega načina se radi poslužujejo romanski narodi.

Tablice za motorje in automobile

Goriška prefektura obvešča prizadeje naj v sobi 17 dvignejo predpisane tablice. Urad posluje od 10 do 12. ure. Vsakdo mora predložiti potrdilo, da je vplačal za tablico določeni znesek.

Duhovne vaje za dekleta

Kakor je bilo že naznanjeno, bodo duhovne vaje za dekleta pri č. mm. uršulinkah v Gorici od nedelje 24. do četrta 28. t. m. Vzdrževalna znaša 1500 lir, rjuhe je treba prinesiti s seboj. Zglasite se čimprej! Duhovnih vaj naj se udeležijo zlasti tista dekleta, ki se jih niso udeležile še nikoli ali že dolgo ne, pa stremijo po krščanski popolnosti in želijo sodelovati s Cerkvijo pri njenih naporih za kraljestvo božje med nami.

Splošni pregled šoferskih izkaznic

Vsled ministrske odredbe je pokrajinska komisija za revizijo šoferskih izkaznic prekinila svoje poslovanje od 1. julija do 31. avgusta t. m. Začasne izkaznice, ki zapadejo v dobi od 1. julija do 31. avgusta, so brez vsakega drugega postopka podaljšane za dva meseca.

Ugankarji — zastavljavci najdejo morda še druge obrazce, ki bolj ali manj slone na teh temeljih. Razni letniki Mladik in drugih mladinskih listov nudijo prav lepe črkovne podobnice. — Opozarjamo še, da sta slovenska imena posameznih ugankam določila: Slovnica dr. Breznik in pisatelj F. Finžgar, ki sta me vseskoz z zanimanjem podpirala v tem načinu razvedrila.

Domen.

14 ŠPORTNA UGANKA.

(Domen.)

K T O G E Č I N R I T
T i G a Č e N a
p t n p
I p K a O m E č
o j a e i
I s R a T i ?
i v t i

15 PET ZANK.

(F. K.)

1. Kaj je najboljša za kravo?
2. Kaj manjka na njivi, ko je že vse zorano?
3. Kaj ima moder mož vedno pred očmi?
4. Kdo je vedno pod streho, pa je vendar moker?
5. Kako dolgo so ljudje ob nedeljah v cerkvi?

Športni teden

Schroeder (USA) je zasedel prvo mesto na tekmovanju za svetovno teniško prvenstvo v Wimbledonu. Premagal je v finalu Drobnyša v petih vročih setih.

Nogometna sezona v Italiji se je zaključila preteklo nedeljo. V prvi razred nacionalne lige prideta Como in Venezia, v drugi pa Fanfulla (oddelek A), Udinese (B), Prato (C) in Avellino (D). Prvenstvo podmladka je pridobila Alessandria.

»Barcelona« si je osvojila latinski pokal z zmago nad portugalskim Sportingom (2:1). Italijanski »Torino« se je plasiral tretji pred Francozi iz Reimsa (5:3).

»TOUR DE FRANCE«

1. Pariz-Reims (182 km): Dussault (Francija). 2. Reims-Rouen (273 km): Lambrecht (Belgija). 3. Bruxelles-Boulogne (211 km): Callens (Belgija). 4. Boulogne-Rouen (185 km): Teisseire (Francija). 5. Rouen-S. Malo (293 km): Kubler (Švica). »Rumeno srajco« nosi francoski dirkač Marinelli. Bartali in Coppi zasedata 9. in 25. mesto v razpredelnici.

izročim tudi njihove najlepše porzdrave.

Dragi Dominik, prejmite moje priščne pozdrave in naj Vas Bog varuje ter ostane vedno z Vami.

Vaš Firmin, župnik

P. S. Šele sedaj sem zapazil, da sem Te vikal. Drugič te bom karkaj. Nisem se namreč še za trdno odločil, ker včasih Te gledam pred seboj kot otroka, kakršen si bil še pred kratkim, včasih pa zopet kot odraslega moža, kar boš kmalu. Vem, da bi rajši videl, če bi Te ikal kakor nekoč, ko sem Te še učil krščanskega nauka, toda včasih me prevzame kar nenadoma globoko spoštovanje do človeka in še do »nečesa višjega«, ki se budi v mojem malem Dominiku.

Sprejmi še mnogo iskrenih porzdravov in zanesi se na mojo zvesto ljubezen.

(Dalje)

Bog še prav tako Bog in na sodni dan bo vsakdo moral dati račun o svojih zmožnostih, ki jih je prejel od Boga, da bi delal dobro in ga množil v svoji duši.

Vsi ste dobili lepe zmožnosti, zato je tudi Vaša odgovornost primerno večja.

Zakaj je Bog rekel: »Gorje bogatinom?!« Prav gotovo ne zaradi bogastva, s katerim bi lahko storili toliko dobrega, marveč zaradi tega, ker skoraj vsak bogatin meni, da je bogat samo zase, a ne pomisli, da mu je Bog dal premoženje, da ga deli revežem!

Vsi se zavedate te dolžnosti bogatcev, zato pa le skrbno čuvajte v sebi občutek odgovornosti, ki Vas bo kdaj še rešil pred vabljenimi zapeljivci. Človeško življenje je tem bolj zanimivo, čim več dobrih del si nabere in čim več se žrtvujemo.

Poleg tega bodite ponosni na svojo naravno lepoto!... Kmalu bi bil zapisal: »Postavite se s svojo dušo!«

Kaj vse storimo za telo... Pa kaj je telo? Uboga bilka, ki se tako kmalu posuši!... Kar pa storite za dušo, ima večno ceno. In rešiti svojo dušo se pravi z drugimi besedami podariti večnemu Umetniku lepo stvar, v kateri bo poslednji dan našel vsaj nekaj sebi podobnega.

Ne pozabite, da boste s svojim dobrim ali slabim zgledom usodno vplivali na druge ljudi! Nikar ne devajte luči pod mernik! Na vse strani sejte seme dobrega zgleda!... Nihče ne ve, koliko dobrega naredi z vsakim najmanjšim dobrim delom.

Oprite se name in mi odkrito povejte vse, kar Vam je na srcu. Bog ve, da hočem samo vaše dobro; rad bi Vam pomogel, da bi spoznali svojo življenjsko pot in zmerom molim samo za to, da bi odločno in uspešno stopali po njej.

Tukaj v Marmousetsjih se imamo prav dobro in obrzi nam že postajajo zagoreli. Otroci vedo, da Vam pišem in mi naročajo, naj Vam